

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többzetű
hirdetnek alk. szerint a leg-
olcsóbb árért vételek fel.
Bélyegdíj minden külön bejelölés
táért 30 kr.
„Nyitlér”-ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 30 kr.
Hirdetnek felvételnek a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER-
MAN H. köv. Irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentetlennél
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adtnak.

Utólsó árkelet		penz	árú
apírok			
50	120.	120.50	
51	101.20	101.45	
52	98.25	98.75	
53	100.	101.	
54	101.	101.50	
55	98.	98.20	
56	91.25	91.55	
57	101.75	102.25	
58	101.50	102.	
59	99.	99.50	
60	100.	100.50	
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			
85			
86			
87			
88			
89			
90			
91			
92			
93			
94			
95			
96			
97			
98			
99			
100			

Magyarország polgáraihoz!

(Az orsz. függetlenségi párt kiáltványa)

Polgártársak!

Az országgyűlés vége felé közeledik. Nemskóra ismét hivatva lesz a nemzet, hogy választói szavazatát mérlegbe vetve, döntőn sorsa felett.

Döntőn a felett: vajjon akarja-e tovább is néma megadással tűrni, aletlan tepsőd, alárendelt, idegen érdekekre kiaknázott helyzetét; fennakarja-e tovább is tartani azt a közjogi viszonyt s azt a politikai rendszert, melynek hazánk e sanyaru helyzete okszerű következtése... vagy akarja-e? hogy Magyarország szabad és virágzó népek legyen szabad, független hazája, „hogy szellemi és anyagi erőt, saját belátása szerint, saját céljaira fordíthassa és önmaga rendelkezzeik, idegen befolyástól menten, vére és vagyona felett.

Ha akarja ezt a nemzet, ha akarja lelkesedéssel és kitartással, ha minden választó azon tudattal gyakorolja alkotmányos jogát, hogy az ő szaván is hazája sorsa függ: a kedvező siker el nem maradhat.

És hogy ez ne maradjon el, erre mindinkább éreztetjük szükség van.

Évek óta — mindig hangosabb panaszzal ugyan — de erélytelen megadással haladt az ország, ezredéves történelme által kijelölt természetes irányával ellentétes irányban... a lejton lefele.

Ma már érvény szélén állunk. A helyett, hogy kibontakoztunk volna azon kötelekekből, melyek a nemzet tevékenységét és szabad elhatározását, legetbeváogóbb ügyeiben, lenyűgözik: évről-évre szorosabbra vonattak azok, évről-évre hathatósabb befolyás biztosított idegen érdekeknek!

A helyett, hogy az 1867-iki alap első lépésé lett volna — mint sokan hitték — arra, hogy a nemzet örendelkezési jogának teljes birtokába jusson, miről pedig nemzet, állami léte megsemmisítése nélkül, soha le nem mondhat: első lépés volt a lejton lefele, a jogfeladások első láncszeme.

Nyomsztó, a nemzeti érdekek védelmét megzsbasztó sulva alatt, akadálytalanul érvényesültek idegen nagyhatalmi célok; az adóssági s adóteher óriásilag növekedett; iparunk és kereskedelmünk magas védvámokkal védett idegen ipar és kereskedelem korlátlan versenyének odadobva, virágzásra nem juthat; a pénzügyi kezelés vezérével, a mezei kincstári érdek s a nép elviselhetetlen terhe dacára, belizagztatástól, igazságszolgáltatástól, reformok létesítésétől megvonva a közös terhek miatt, a legszükségesebbek!

E káros politikai rendszer fenntartása csak az által válván lehetséges, hogy annak fenntartására a hatalom minden eszköze alkalmaztatott s a rendszer nyomása alatt terjedő elszegényedés is felhasználott: ezen politikai rendszer hatása folytán mindinkább lazultak a politikai és társadalmi erkölcsök; a közsabadszokat állami gyámkodás bénítja meg; jöllét és gyarapodás helyett terjed az elszegényedés; szaporodnak a fajharoz tünetei; felüti fejét minden oldalról a szabadelvű haladás elleni törekvés, egészségtelen szenvedélyek homályosítják el a nemzet közszellemét; a hatalomszóra gépiesen döntő többség uralma alatt slyedat a parlament tekintélye; és mindinkább terjedt a nemzetben, a vígasz-talan állapotból fakadt csüggedés és közöny.

Polgártársak!

Az országgyűlési függetlenségi párt rendületlenül el van határozva, ezen, nemzeti létünket életgyökereiben fenyegető politikai rendszer ellen, tovább is lankadatlanul küzdeni.

El, annál inkább, mert hazánk állapota azokat is, kik az ország megerősödését az 1867. évi közjogi alapon lehetők vélték, elaggé meggyőzhette, hogy az, ezen alapon, lehetetlen; mert ezen alap vaskövetkeztetés-séggel termi meg keserű gyümölcseit.

Az országgyűlési függetlenségi párt, hazánk e helyzetében, kötelességének ismeri, ismétlen fölemelni szavát, ismétlen hivatkozni azon alapelvekre, melyek küzdelmében vezérik és rá mutatva arra, hogy bajaink főoka, hazánk önállóságának hiányában fekszik; figyelmeztetni, hogy minden, a mi a figyelmet erről elterelhetné, veszélyes s a jelenlegi politikai rendszer fenntartását mozdítja elő.

Kötelességének ismeri egyszersmind egyes fontosabb kérdésekre nézve, közelebből megjelölni álláspontját.

A magasztos cél, melyért küzdünk, a vezérelv, mely zászlónk jelszava: hogy Magyarország legyen önálló, független magyar állam, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze minden ügyeit; mely teljes önállósággal bírjon, a polgári közizagztatáson kívül a hadügy, pénzügy, nemzet-

közi viszonyok és a közgazdaság minden ügyében.

Ez alapon: ragaszkodunk ahhoz, hogy legyen hazánknak saját hadserege.

Ragaszkodunk azon alapelvünkhöz, hogy intézményeink az egyenlő jogok és kötelességek elvére fektetve, a szabadság és valódi szabadelvű haladás szellemében, a nemzet szellemének s anyagi jólété követelményeinek megfelelőleg fejlesszessék.

Kívánjuk, hogy legyen hazánk nemzeti-ségei közt, a művelődésben való szabad verseny, alkotmány és polgári jogok terén teljes jogegyenlőség, de követeljük egyszersmind annak fenntartását, mi ezredéves multunk vívmányaként, Magyarország, magyar államiságának követelménye.

Ragaszkodunk ahhoz, hogy a magyar állam jogos követelményei érvényesíthessenek, a magyar birodalom horvát szlavonországi részeivel szemben.

És midőn ezuttal is határozottan kárhöz-tatjuk a jelen kormányzati rendszer azon magatartását s eljárását, mely a magyar birodalom e részeinek jelenlegi állapotára vezetett: kijelentjük egyszersmind, hogy e társ-országokkal való viszony javulásának is, állami önállóságunkban látjuk fő biztosítékát; kijelentjük, hogy hajlandók vagyunk velők, a közös történelmünkben gyökerező testvéries viszonyt fenntartani s ápolni, de semmiesetre sem engedhetjük, hogy Fiuménak az anyaországhoz tartozása kérdés tárgyává ténessék.

Kijelentjük továbbá, hogy a mennyiben a horvát-szlvon részek, Magyarország anyai áldozata dacára, tovább is koczkatatnak maguktartása által, hazánk érdekeit és a testvéri kényujtásra tovább is gyűlölet volna a válasz: követelni fogjuk a velők fennálló ki-egyezésnek oly megváltoztatását, hogy a magyar állam érdekei biztosítva legyenek.

Közizagztatásunk neve, ragaszkodunk ahhoz, hogy az önkormányzati alapon nyugodjék és bírja szervezetében, helyes működés mellett, az egyéni és polgári szabadság biztosítékait.

Kívánjuk, hogy a vallássabadság akként valósuljon, hogy az állam létfeltételeibe ne ütközzeik és hogy a szabad vallások hívei kellőleg szervezkeljenek.

Pénzügyi téren, töreksznük a terhek enyhítésére.

Előttnük áll ugyan a szomorú tény, hogy a jelen politikai rendszer egyszérlől terhes kötelezettségeket teremtett, másrészlől kimeríté a nemzeti vagyon minden forrását, de ezek dacára is tetemes enyhülést hoz, ha hazánk eluyeri önállása kelleiket, s ezzel lehetővé teszi a közvetett adóknak saját érdekében való kihaznását.

Midőn tehát erre töreksznük, törekvésünk egyszersmind az, hogy mellötzetvén a kincstári érdek egyoldalú előtérbe állítása, a közgazdasági helyzet javítása tegye könnyebben elviselhetőkké a terheket s a behajtásnál, zaklatás s visszalelésektől lehetőleg óvassék meg az adózó.

Igazságszolgáltatásunk kellő szervezését és rendezését elsőrendű feladatnak ismerjük és követeljük különösen, hogy a mai közjogi alapot és politikai rendszert helytelen védelemben részesítő büntetőtörvénykönyv revideáltassék és mielőbb szerveztessek, az esküdtszéki intézmény alapján, a bünyádi eljárás.

Közgazdaságunk felvirágzásának szinten első s elengedhetlen feltétele, a gazdasági önállóság.

Ipar, kereskedés és mezőgazdaság egyaránt megkövetelik, hogy legyen külön vámterületünk, hogy legyen önálló, egészséges hitel-szervezetünk, önálló jegybancunk és hogy nemzetközi viszonyainkban saját képviselőink gondozású saját érdekeinket.

Midőn ezekre töreksznük, ragaszkodunk egyszersmind e téren egyebekben is az 1848-dik év vívmányaihoz s az akkor diadalra jutott elvek alapján való további fejlődéshez.

Az ősiség eltörlése által érvényre jutott szabad rendelkezési elv, a szabad munka és szabad föld, az üdvös haladás biztosítékai.

Elismerjük azonban, hogy nincs ezekkel ellentétben az ipar kellő szervezése és kívánjuk a társulás kötelező voltát s az iparüzésre való képesítést; valamint elismerjük s kívánjuk, hogy a föld kényszer-eladásánál, biztosítassék az emberiség követelménye.

Ezek azon alapelvek, melyek bennünket vezetnek.

Ezekben igyekeztünk, egyes kérdésekre nézve, álláspontunkat közelebből is megjelölni.

Van azonban még egy kérdés, melyről ez alkalommal nyilatkozunk kell.

E kérdés a kedélyeket izgalomban tartja és megoldást követel.

Ez: a zsidóság kérdése.

Tagadhatlan, hogy ez oly kérdés, mely a történelem tanuságaként, nemcsak létezett

minden korban, hanem időről időre, az adott viszonyok szerint, el is mérgesedett.

Tagadhatlan, hogy gazdasági helyzetünk sanyaru volta, a zsidóság egyoldalú fejlődése, egy részének, a kor és nemzeti szellemhez simulni vonakodó irányzata, másrészlől, hogy mindenkor alkalmazkodni igyekszik a létező hatalomhoz: alkalmasak voltak anyagot nyújtani ahhoz, hogy e kérdés nálunk is elmergesedjék.

De hogy ez oly alakban lépett fel, mint tapasztaltuk: annak főoka szinten azon politikai rendszerben fekszik, mely a függő és szomorú gazdasági helyzetet s a hatalom mesterkelt fenntartását eredményezte s a mely elmulasztotta a hazai zsidóság rendezetlen helyzetét tisztázni s a zsidókérdésnek az emancipáció után is megoldatlanul maradt részeit megoldani.

Erős meggyőződésünk, hogy ezen kérdésből felmerült bajoknak is, első s főorvosszere, Magyarország állami és közgazdasági önállóságának helyreállítása.

Addig is azonban, míg ez bekövetkezik, sürgősen szükségesnek tartjuk, hogy részben az 1849-diki nemzetgyűlés által e tárgyban tett kijelentések nyomán haladva, részint a környező államokban azóta beállott viszonyokat figyelembe véve, a következő intézkedések ténessenek:

1. Minthogy a zsidóságnak, mint vallásfelekezethek helyzete maig sincs azon színvonalon, melyen egyenlővé tehető volna a többi felekezethekkel: szölitassék fel a hazai zsidóság, hogy nyilatkoztassa ki kellő társzottsággal hitágazatait, reformálja s esetleg szüntesse meg a korunkkal s a jelen társadalommal össze nem férő szokásait és ezek eszköztel végett tartson országos zsinatot. Lépjen, most már egyenlő polgári s politikai jogok talaján, az 1846-iki évi zsidó nagygyűlés nyom dokaiba és törekedjék a magyar nemzetével egyenlő történelmi s közérköcsi alapra helyezkedni.

2. Szervezze a zsidóság, a kor jogos kívánalmainak megfelelőleg egyházat és hitközségeit s az utóbbiakat egyszersmind tekintettel az anakönyvek helyes vezetésének igényeire.

3. Rendezze és fejlessze kebelében a közoktatást, a rabbi-képzéstől kezdve, az oktatás minden fokán, magyar nemzeti szel-lemben.

4. Akadályoztassék meg a külföldi zsidóság beözönlése, a telepedés feltételeinek szigorubbá tétele által, sőt a beköltözésnek bizonyos időre való megtiltása által is.

Ezek szerint tehát addig is, míg a közgazdasági önállóság bekövetkezik a teljesebb és gyökeres orvoslás, határozottan követel-nünk kell, hogy legalább ezen intézkedések, melyek nagy részének üdvös hatása a hazai zsidóság magatartásától is függ, haladéktalanul megtörténjenek.

Ha meg nem történnek, ha elodáztatnak, azok, kikről létesítők függött, fogják viselni a felelősséget, az ebből eredő súlyos társadalmi és politikai következményekért.

Polgártársak! Megjelöltük ezzel álláspontunkat ezen kérdésben is.

Pontos és mélyreható e kérdés és megoldást követel.

De ne feledjétek, hogy a mire mindenek fölött törekedni kell, a mi a zsidóüggyel kapcsolatos bajokat is orvosolni képes s a mit semmi körülmények közt nem szabad más törekvésnek alá rendelnünk, az: hazánk önálló állami létének, örendelkezési jogának, szabad mozgásának megszerzése!

Ne feledjétek, hogy az, a ki őseink megszentelt küzdelmének, e magasztos célját hordja kebelében, saját keble legemesebb és legjogosabb vágya ellen cselekszik, ha a küzdelmet, melyet e cél követel, más törekvésnek rendeli alá, ha az erélyt és kitartást, melyet e küzdelem kíván, más küzdelem támogatására fordítja.

Ne feledjétek, hogy a ki ezt teszi és a nép szenvedélyeit izgatva fel, a zsidókérdés keretébe egészen idegen kérdéseket erőszakosan belevon: az art a függetlenségi ügyének és a jelenlegi politikai rendszernek tesz szolgálatot!

Igen! Magyarország függetlensége, örendelkezési jogának teljessége az, a miért mindenek fölött oadaadó kitartással, kitartó lelkesedéssel, lelkesült erélyvel küzdenünk kell!

E jelszavak ragyognak a zászlón, melynek vezérelte alatt nemzetünk felvirágzása elérhető.

E zászlót emeljük most is előtettek.

E zászló követésére buzdítanak történelmünk legfényesebb lapjai, ennek követésére int az a meggyőződés, hogy nemzet, mely lemond államiságának feltételeiről, vagy elcsügged az ezéért vívott küzdelemben, elveszti létjogát és megsemmisül.

Megnyílnak nemsokára a választások sorompói.

Alkotmányos, törvényes küzdelemre hívunk fel benneteket és hisszük és reméljük, hogy zászlóink körül seregletek.

Áldja meg Isten hazánkat!

Kelt az országgyűlési függetlenségi párt-nak január 30-dikán 1884. tartott értekezletéből.

Gyórfly Géza m. k., Mocsáry Lajos m. k.
az országgy. függ. párt jegyzője. az országgy. függ. párt elnöke.

— Országgyűlés. A keresztény-zsidó házasságról szóló javaslatot illető főrendi izeneti tárgyalása foglalkoztatta a képviselőház csütörtöki ülését, mely igen látogatott, élénk és érdekesítő volt s a karzaton is nagyszámú közönség foglalt helyet.

Tiszta Kálmán „indokolta” röviden és szárazon a következő határozati javaslatát: „Mondja ki jegyzőkönyvi határozattal a ház, hogy a további üzenetváltástól eredményt nem várva, a főrendiház által ismételen visszautasított törvényjavaslatot ahhoz visszaküldeni és azt a hozzájárulásra felszólítani nem fogja; de meg levén győződve arról, hogy az ily módon függőben maradt kérdések megoldása szükséges: elvárja a kormánytól, hogy az erre alkalmasnak mutatkozó időben egy ezen cél-nak megfelelő törvényjavaslatot terjesszen be.”

Utána Irányi Dániel szölt, többször erősen támadta meg a főrendiházat, az indigenák miatt. Szerinte előbb a főrendiházat reformálni s a javaslatot korábban beterveztetni kellett volna. Nagy zugás támadt, midőn azt állítá, hogy a főrendek elfogadták volna a kötelező polgári házasságot, melynek érdekében szónok most újra határozati javaslatot adott be. Ezután Nagy István és Herics Antal (kath. papok) szöaltak fel a javaslat ellen, Tisza Kálmán indítványának csak első részét gadván el. Istóczy Győző előszőr nagy de-rültégtől kísérvé, de mindig nagyobb és nagyobb hatással emelte ki az antiszemitizmus terjedését s konstátálta, hogy a javaslat visszavonásával az orsz. gy. antiszemita párt programjának egy pontját fogadta el a ház. A szölsőbalt vádolta filosemita politikájával, mely szerinte a zsidók nagyobb barátja még az erre kényszerített kormánypártnál is, — a mi szerinte kárara lesz a választásoknál; hangsúlyozva, hogy az ellenzék reformálói kell. Egyszerszen a javaslatnak napirányról levétele mellett szavaz. Hoffmann Pál a miniszterelnök határozati javaslata mellett nyilatkozott, Herman Ottó pedig hétéveljes beszédben intette a zsidóságot a kellő reformok kivételére. Utána szöolt Pulszky Ágost, ki Herman beszédét „alarcz alatti antisemitizmusnak” nevezte — Apponyi Albert gróf röviden arra kérte az elnököt, hogy a szavazásnál két részre ossza Tisza Kálmán határozati javaslatát. Szilágyi Dezső háromnegyed óráig tartó fényes beszédben támadta meg a kormány kétszínű s következetlen magatartását, főleg azt, hogy az uralkodó Tisza Kálmán javaslataira a főrendiház két tagját hívatta Bécsbe.

A régen divott lebeszélő „ad adiandum” meghívásokat a parlamenti kormányzat elveivel össze nem férőnek mondá. A kormány határozati javaslata szerinte oly szerencsétlen, hogy mindenki arra magyarázhatja, amire neki tetszik. Mi az a valami, a mi a javaslatban ajánlatik? mi az a függőben maradt kérdés? mi az, mi annak idején, a viszonyoknak megfelelőleg benyujtva lesz? Az összes házassági viszonyok törvény útján való szabályozása? Hiszen ezzel tökéletesen ellenkezik a határozati javaslat szövege. Ez az oka, amiért szöoli ilyen általános félremagyarázható kezdeményezési utasításra rá nem áll.

Nagy hatást keltett, midőn kimutatta, hogy a polgári házasságot Tisza itt mint az ezen t. javaslat után következő vívmányt emlegeti, a főrendiházat pedig fenyegeti a javaslat elvetése folytán behozandó polgári házassággal. Indítványozza, hogy a kormány javaslata visszessék vissza s ezáltal érvényben maradjon a háznak már meglevő határozati javaslata. Az idő előre haladván s a ház is türelmetlen lévén, Tisza Kálmán Szilágyinak csak többi támadására válaszolt, de kormánypárti helyeslések és tapsoktól kísérvé. A többire nézve holnapra tartotta fenn magának nyilatkozni.

A felsőház izenete foglalkoztatta pénteken is a képviselőházat. A tárgyalást megelőzőleg Istóczy szöolt személyes kérdésben, mire az izeneti felelet vita folytattatván, Körösi Sándor szöolt az ellenzéki támadások ellenében, Tisza Kálmán határozati javaslata mellett. Simonyi Iván ismert irányú fel-szólalása után Hegedűs Sándor beszélt, megtámadván Herman Ottó fejtegetéseit, melyek oda concludáltak, hogy az általa említett három nagy forradalom következményének

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
szüsterem 1879.

ÁK

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

kellene lenni, hogy Tisza Kálmán hagyja el miniszterelnöki székét. Polemizált Pulszkyval sőt még Szilágyi Dezsővel is, végül elfogadván a miniszterelnök határozati javaslatát. — Öt percznyi szünet után Ugron Akos beszélt, védelmébe vévén a főrendi ellenzék, polemizálva Irányival és Tiszával azzal a váddal, hogy a pápai nuntiusnál is védelmet keresett a házassági javaslat számára. Elfogadja Szilágyi határozati javaslatát. Most Tisza Kálmán emelt szót. Szerinte a javaslat már évek előtt adatott be, csak tárgyalásra később került a sor. A főrendiházi szavazásról szólva rámutatott arra, hogy beteljesült volna jóslata: Istóczy az antiszemitizmus győzelmeként ünnepléte napra a főrendiház szavaztatá. Szólt a felsőház reformjáról, melynek szükségét nem most, de régen felismerte s azt mondta a szelsőháznak éppen most közzétett programjára, hogy benne szereint szabadság, egyenlőség mellett csehrendszer és antiszemitizmus szerepel; fejtegette, hogy mi hát az „öszinte szabadelvűség.” Szilágyi ama vádjá ellenében, hogy „homályban settenkedik” rámutatott arra, hogy a mérsékelt ellenzék kör elhatározta, miszerint nem enged semmit nyilvánosságra hozni amaz értekezletéről, melyben a főrendi izenetet tárgyalta. Végül szólt a korona s a kormány magatartásáról ez ügyben. Szavait pártján helyeslés és eljenzés kísérte. — Szilágyi, Tisza, Pulszky még szavaik helyreigazítása végett szólaltak s ezzel az ülést véget ért.

— **Bécsből.** A hivatalos „Wiener Zeitung” az öszminiszteriumnak január 30-áról kelt rendeletét közli, melylyel az 1869. május 5-én kelt törvény alapján Bécs, Korneuburg, Wiener-Neustadt törvényeskerületek területén kivétel nélkül intézkedések fogantatására vételek rendeltetnek el, mely intézkedések egyszerűen gyanus levelekre és veszélyes nyomtatványokra is kiterjesztetnek. Az öszminiszterium egy másik rendelete az esküdtzéki bíraskodást Bécs és Korneuburg kerületeire nézve megszünteti. — Foglalkoztatja a kedélyeket azon titokzatos esemény is, hogy az opera udvari páholyában épen egy próba alatt, egy elrejtőzött egyént találtak. — Azt állítja, hogy pusztán kíváncsiságból bujt oda s gyanu jelt nála még nem is találtak.

— **Belföldi hírek.** A z orsz. függetlenség párt csütörtök este változatlanul elfogadta a 7-es bizottság által készített kiáltványt s kimondotta, hogy nem fogja ellenézni a ker. és zsidók közötti házasságról szóló t. javaslat levételét a napirendről. — Képviselőkké választották Szabó László füg. párti Zentán, az elhunyt honv. miniszter helyére, — a bereczki kerületben gróf Horváth-Tholdy Lajos, korm. pártit. — Bihar m-ben, a többi között Beóthy Algernon ellenében is, egy kerületben megyei biz. tagok lettek Leel Össy Albert, Borynász és Bájó Gy. függetlenségek. — A z ezredéves ünnepély időpontját az akadémiák alb. 1894-re teszi. — A szerajevói p. ü. igazgatóság épülete porig leégett. — Gr. Apponyi Albert a „Gazdakor” csütörtöki ülése nagyhatású beszédét tartott egy a közbirtok megszüntetését célzó, orsz. hitelszövetkezet szükségét mellett; az általa körvonalozott tervet tovább vitájták.

Házaló jótékonyág.
(Levél a szerkesztőhöz.)

Köz tudomású dolog, hogy gyakran járnak a városban, sokféle ürügyek alatt a hivatalosan szabadalmazott kéregetők, kik saját hasznukra dolgozva, de közczelokat emlegetve, többet ártnak a jótégynek, mint amennyit használnak. Elhisszük, hogy a kapitányi hiva-

talnak kényes helyzete volna egyszer másszor, ha az ilyenektől kereken megtagadná az engedelmet. De mégis bizonyos, hogy a k. hivatal van arra hivatva, hogy a jóhiszemű s e tekintetben nem eléggé tájékozott lakosság érdekét egész szigorúsággal megvédi.

Nem követelnünk tehát sokat, ha a nevezett hivatal arra kéri, hogy nagyobb lelkiismeretességgel és különösen szakértellemmel vizsgálja meg az ilyen ügyeket s csak akkor adjon engedélyt az idegen házalóknak, ha meg van győződve, hogy azok csakugyan nem a saját hasznukra veszik igénybe, a jártnak erszenyét. Jogában van ez a kapitányi hivatalnak még akkor is, ha a miniszteriumtól vannak a házalók szabadalmazva.

E felszólásra legutóbb a Szent István szobor javára házanként dorozzott kép ügye adott alkalmat. Mai világban már az intelligens osztály előtt — mely ugyis nagyon igénybe van véve — nyitva van az ut, teljesen tájékozhatják magát mindenki, ha jótékony célra szánt filitert miképpen juttassa rendeltetére helyére. Nem is azok érdekében szólalok fel, mert megvagyok győződve, hogy azok tudják méltányolni egyes haszonleső képgyártók miveleit, kik értéktelen mázolásokat szórtnak szét az országban, jól fizetett házalók segítségével, hogy nagy hasznuk feleslegéből a jótékony célra is juttassanak vékony cseppeket. Hanem a jártnalabb polgárok érdeke volna az, kik helyett a kapitányi hivatalnak kellene gondolkodni, nehogy azok zsákmányolják ki ügyesen — úgy is csekély adakozási hajlamukat — kik nem a legjobb uton járnak. De máskülömben mindenkire kelemetlen az ilyen házalók elutasítása, a mit a nevezett hivatal egyszerre könnyebben elvégezhetne. n.

Szöllővesszők szállítása.

(Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar kir. minisz. értől.)

A kecskeméti állami szőlőtelep egyrésze a futóhomok azon tulajdonságánál fogva, mely szerint abban bizonyos idő alatt a phylloxera kivesz, s így a metán phylloxera lepett szőlőt biztosan desiniciálja, vesztégtérz leteppé rendeztetett be ogy czéloból, hogy oda bárki a tetszése szerinti de természetesen csak vézmentesnek tekintett helyen beszerzett simaszőlő vesszőit elküldjön, legalább egy évig való kiültetés után, azokat, mint gyökerezett és vézmentesített vesszőket, a véz elhurcozásának veszélye nélkül rendeltetési helyekre szállithassa.

Ezen contumai telep működését már az 1884. év tavaszán megkezdé, felhivtnak ennelfogva mindazon szőlőtermelők, kik ezen kedvezményt — az alább közlendő föltételek mellett — igénybe venni óhajtnák, hogy ez iránti kérvényeiket ideje korán nyujtsák be a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz, megjelölvén abban, hogy hol szerzik be, illetőleg honnét kívánják kecskemétre szállítani a contumaciroztnai kért szőlővesszőket, s mi lesz azoknak végleges rendeltetési helye, hogy a szállításhoz szükséges igazolványok idején kiadhatók legyenek, miután a gyökereztetendő vesszőknek legkésőbb április közepéig a helyszínére kell szállítva lenniök.

A kérvényben megjelölendő tehát a származási hely, az eladó neve, a vesszők faj és

minőség szerinti száma, a rendeltetési hely, annak posta és vasuti (esetleg gőzhajó) állomására, a kérvényező neve és czime.

Ezen bejelentés elfogadása esetén az illető a miniszteriumtól szállítási engedélyt kap, és az igénybe veendő szállító vállalatok ép úgy, mint az érdekelt törvényhatóságok az engedélyről kellően értesítetnek.

A szállítás kecskemétre és onnét a rendeltetési helyre, a tulajdonos terhére történik, azonban leszállított vitelber mellett, miután hazai vasutainkon bárhonnán a kecskeméti telepre s onnét vissza, bárhová küldött szőlővessző szállítványok az A. osztály szerinti mérsékelt díjtelek mellett továbbittatnak.

A vasut állomástól a telepre való szállítás, a gyökereztetés, s az annak legalább egy évi tartama alatti összes művelési költségek, valamint a csomagolás és ismét vasutra szállítás költségei fejében azon szőlővesszők után, melyek mint gyökerezettek a tulajdonosnak rendelkezésére bocsátatnak, ezereknél egy forintnyi kezelsi díj számítatik s az elszállítatás előtt a telep kezelőjének kifizetendő.

A miniszterium nem vállal felelősséget sem a beküldött vesszők fajának valódiságáért, sem azon bizonyos százaléki veszteségért, mely a vesszők gyökereztetési ideje alatt azok hiányos megeredése folytán keletkezhetik.

A beküldött vesszők miután a contumacirozás hatályossági szempontjából, annak időtartama minimumképen egy évben állapított meg — legalább egy évi, de ha a szükség pl. a gyökereztetés sikeressége egy követelmény: esetleg egy évnél hosszabb idő után is a tulajdonos kívánsága szerinti helyre elküldetnek egy és annyi — a mint és a mennyi azokból megfogant.

Megjegyzetjük azonban, hogy a vesszők egészségesek, teljesen érettek kell hogy legyenek, s kifejelett ép szemekkel kell bírniök. A vesszők hossza legalább 55—65 cm. legyen, s azok szedésénél és csomagolásánál következők tartandók szem előtt:

1. Mindjárt szüret után, teljesen megérett és oly vesszők szedessenek, melyek szemzetei épék és kifejelettek; — a vesszők közé kitermett szálvesszők, továbbá vékony, satnya vesszők ne kevertessenek.
 2. A szedett vesszők öszkor bevermelenedők, oly módon fedtetve, hogy a vessző vége az első rügig fedetlen legyen.
 3. Tavaszkor a földből kiszedett vesszők újból átválogatva csomagolandók, úgy hogy a vesszők vastagabb metsző végeikkel egy irányban rakasának kévékbe.
 4. Egy kévébe 500 drb. vessző legyen összekötve erős zsinaggal vagy sodronnyal (szalmakötés mellőzendő).
 5. A kötérsre fatáblácska erősítendő melyre öljez yzendő: 500 drb. (faj neve) vessző.
 6. Két ilyen kévé függélyes állásban egy más fölé helyezve, az érintkezé végek közé egy 10 cm. vastag, jó nedves moha réteg teendő, s ugyancsak ily moha alkalmazandó a két kévé által képezett henger két szélső végére.
 7. Az így előkészített két kévé zsákvázsonba jól bevarrandó, s kívül fekete festékkel megjelölendő, mint az 5. pontban.
 8. Az elindítás idejéről, a szállítvány pontos jegyzékének át küldése mellett a szőlő telep igazgatósága eleve értesítendő.
- A vesszőgyökereztetés iránti kérvények, illetőleg bejelentések, legkésőbb 1884. február hó közepéig a miniszteriumhoz benyujtandók.

Helyi hírek.

* **A ref. egyháztanács** holnap vasárnap délelőtt 10 órák közgyűlést tart, melyben fontos ügyek fognak tárgyaltni.

* **Második bálunk.** A függetlenségi körnek e hó 23-án este a „Koroná”-ban tartandó s már is fényesen igérkező táncvigalmára a meghívók szétküldése már megkezdett. A rendező bizottság legkedvesebb kötelességének ismeri, hogy a meghívókat minél szélesebb körbe eljuttassa. Azonban ha valaki az illetékes egyének közül tévedésből nem kapna meghívót, ez iránt a kör helyiséében intézkedhetni, a hol az ajánlott családok nevei feljegyzetnek.

* **Az iparoskör** mult hó 31-én tartott választmányi ülése nevezetesebb tárgyai voltak: a bálbizottság jelentése mely szerint a január 19-iki táncestély tiszta jövedelme 136 frt 47 krt tett, továbbá hogy az elnökesség jövő pünkösttől kezdve körhelyiségül a Vecsey háznál levő azon lakosztályt melyben az első magyar általános biztosító társulat utca felőli irodája, van kibérelte, — végre hogy Vadon Sándor ügyvéd s a kör titkára, valamint az augsburgi légszesztársulat 25—25 forint lefizetése mellett az iparoskör alapító tagjai lettek, örvendetes tudomásul vétettek. — Az évi rendes köz-, de egyszerűen tisztújító közgyűlés határozatán folyó évi márczius hó 2-ik napja d. u. 3 órájúl kitűztett. Az egyes szakosztályok ügyrendjeik s határidő alatti bemutatására felkértek. — Konstátálva lett, hogy a körnek ez idő szerént 420 tagja van, mely folyvást növekedik; végre köztudomásra hozatott, hogy a helybeli kereskedelmi és iparkamara az országos kiállítás érdekében az asztalos ipart tárgyzó müipariminta lapokat küldött a kör részére melyet az érdekeltek bármikor megtekinthetnek, s hogy továbbá holnap február 3-án vasárnap délután 5 órák n. Csiky Lajos főiskolai tanár ur, az iparoskör közművelődési szakosztálya fölkérése folytán, a városház nagyertermében „a vasárnap megünneplése Angliában” című népszerű felolvasást fog tartani, melynek meghallgatására úgy az iparoskör tagjai mint általában a n. é. közönség ez alkalommal is felkértenek.

* **Katonai lakotanya** építésének módosításairól kezdett a tanács tegnapi gyűlésében tárgyalást, mely a jövő heten is folytatva leendő. A városi hatóság, nagyon helyesen, kész a lakotanya építésére, még pedig az egész 39 dik gyalog és 16-dik huszárezred számára, ha a közös hadügyminiszterium szintén foglaldozat tenni e tekintetben s ha biztosítva leendő a hatóság, hogy kellő számú katonaság fog a városban elhelyeztetni. Részünkről sikert kívánunk a tárgyalásoknak, mert a katonai lakotanya építése, nevezetes szimförgás alapját képezheti.

* **Hivatalos szemle.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és Csáky Gergely tanácsos tegnap a guti erdőszébe mentek, hogy hivatalos szemlét tartsanak az idei favágás eredményéről.

* **A ref. egyház** gazdasági tanácsának üléseben tegnap Vetséssy Béla helyettes pénztári ellenőrként lett alkalmazva, a választás megejtéseir.

* **Tiszti bál** tartatott a „Bika” szálloda nagy disztermében tegnap este. A nagy termet igen elegáns közönség tölté be, s ott láttuk városunk katonai és polgári kitűnőségei közül számosakat s természetesen, hogy az öszvesztizikarok, teljes számban voltak jelen. Tudósítónk névsort is küldött hozzánk a jelenvoltakról, de legnagyobb sajnálatunkra térszűke miatt azt nem közölhetjük. A vigalom kitűnő sikerült s a derek rendezőseget elismerés illeti a fényes sikerért.

* **Felolvasás.** Ismételve figyelemzetjük lapunk olvasóit a Csiky Lajos hittanár által

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Száll az égen . . .

Száll az égen kicsi felleg,
Oly csekély, alig lehellet,
Napugárral át van törve,
Arany tenger veszi körbe.

Száll suhanva, száll lopódzva,
Dalladozva, ringatódzva;
Le-lebukkan, föl-föllebben
S elvész egy borus follegben.

Jött s nem tudja senki . . . honnan?
Egy regéből valahonnan,
Vagy egy elpusztult kebelből
Az utolsó álom-felhő. . .

Gáspár Imre.

II. József Debreczenben és a szökött barát.

(Második közlemény.)

De nemcsak az Endródi ügyéről, hanem sok más nagyfontosságú dologról is huzamos ideig beszélt a császár Szilágyival. A hazabeli protestánsok száma, helyzete, Eszterházi egri püspök — kivel a reformátusoknak sok bajuk volt — a protestáns tanulóknak külföldi egyetemekre való járása s egyéb ilyen egyházi dolgok, szöbajóttek. Szilágyi panaszosan említé,

hogy a bécsi s pozsonyi — nagyobbreszt jezsuita — könyvizsgálók lefoglalják a külföldről hazajövő protestáns papjöltek drága pénzén szerzett jeles könyveit s így fölöttebb nagy szellemi és anyagi kárt szenvednek azok. Azt is felemlíté Szilágyi, hogy saját fiának, Mártonnak könyveit is lefoglalták.

„Adjon be hozzám egy folyamodványt” — mondá a császár — „melyben egyenként jelölje meg az elvett könyveket s fia megfogja kapni igaz jószágot.”

Ugy is lón. Szilágyi még az nap megirta s beadta a folyamodványt, melyet a császár, saját külön gyors-postájával még az nap felküldött Pozsonyba; Szilágyi Márton nemsoká hiánytalanul megkapta könyveit.

Hosszas beszélgetés után elvált Szilágyi a császártól, hogy ismét találkozzék vele, midőn e nagy fejedelem a debreczeni református „nagy templomot” s a kollégiumot tisztelte meg látogatásával. József császár ugyanis ebéd után — mely alatt a debreczeni nép szabadon járhatott ki s be az ebédő teremben az örvendőző nép tisztelő sorai közt gyalog a nagytemplom felé indult. A tisztelet, no meg egy kis kíváncsiság is, mindenkit arra indított, hogy lehetőleg közel jusson a császárhoz, tolongás támadt s midőn emiatt a városi hajduk talán kissé kimelytelenül oszlatták szét a népet, a nagyszívű császár tiltólag intett: „Nebántsd! az én népem ez!”

A templomhoz érve, ismét Szilágyi Sámuel fogadta dísztsárai s a mindentűnően felsereglett nép élén. A császár belépett a templomba, oldalán a püspök ment. Amit az urasztal mellett megállottak, kérdé a császár — latin nyelven folyt a társalgás — „Qualis est haec mensa?” — Ex hac mensa distributor Sacra Domini Coena fidei popule, * Miféle asztal ez?

ibi quidem, ubi Majestas Vestra stare dignetur. Panis, hic vero, ubi ego sto, Vinum.” ** felelt a püspök.

— Anne etiam Corporis Christi? * kérdé, egy kissé szeliden elmosolyodva a császár? — „Vel maxime, Augustissime Imperator, omnibus vere credenibus.” **

A császár talán kissé megakart próbálni a püspököt, mintegy hittani vitába akarván őt bonyolítani, de a püspök, igen tapintatos feleletével kikerülte ezt. Megjegyzem, hogy a róvidke párbeszédet épen nem valami tudóskodásból, hanem csupán azért közöltem latinul, hogy megláthassa ki-ki, miszerint Szilágyi „Majestas Vestra” vagy „Augustissime Caesar” czímmel szólta meg a császárt. Az hogy Szilágyi „Humanissime Caesar” czímet használt volna a császárral szemben, lehet igen jó ötlet, vagy adom; de a komoly történelmi ítéletet nem igen állja ki. Kedélyeskedni, szójátékok csinálni, a meg az oly jólelkű uralkodóval szemben is, mint II. József, még az oly nagy embernek is, mint Szilágyi, bajosan lehetett. Épen ezért, ha teljes határozottsággal nem tagadom is, de erősen kétségbe vonom a „humanissime” czim hitelességét.

De nemcsak az urasztalát méltatta figyelemre a császár, hanem mindent gondosan megsemlélt a templomban. A szent vacsorához való edényeket, a falakon levő feliratokat, a püspök és papok székét mind megnézte. (Megjegyzendő, hogy ez időben a nagy templom

** Ez asztalról az Urnak szent vacsorája osztatik a hívő népnek, még pedig ott, hol felségdó állni méltóztatik, a kenyér; ahol pedig én állok, a bor. * Hát a Krisztus teste nem osztatik-e? ** Mindenesetre feléleges császár, minden igazán hívőre nézve.

mostani épülete nem létezett; a régi állott még, mely a kollégiummal s 743 házáll együtt 1802 junius 11-én égett le.) A császár kifejezte csodálkozását a felett, hogy a püspök széke csak ott van, hol a többi papoké, de növekedett csodálkozása, midőn meghallotta, hogy a püspök épen úgy szolgált vasárnapokon s ünneppapokon, mint a többi papok. „Hogy tud ily nagy templomban, ily nehéz és koros ember predikálni” — mondá. A császár hihetőleg csak ekkor tudta meg teljesen, hogy a reformátusoknál a püspök „első az egyenlők között,” hogy többi paptársával rangban, kötelességben és — szegénységben egyenlő.

A nagytemplomból a kollégiumba ment át a császár, hol a 2000-nyi, kisebb-nagyobb tanulókból álló sereg lelkes éljenie által üdvözöltetett. A vezető tisztét itt is Szilágyi teljesíté, kit nagy tudománya, valódi lángese, kedves társalgása és tapintatos modora miatt mid jobban megszeretett a császár. Tőle kezdősködött tehát — miután néhány lakozóbát megsemlélték — a tanulóknak létszáma, egyenruhák, * az iskolai törvények, a tantárgyak, tanárok s többi ily iskolai dolgok felől. Majd a főiskola legnagyobb kincsét, a már ekkor is tekintélyes s a nagynevű Sinai feljegyeletek alatt álló könyvtárát szemléltte meg a császár s kísérte. Itt előkérte s megnézte Christostomusnak műveit, továbbá Kálvinnak „Institutio religionis christianae” című világhírű s örökértékű nagy munkáját. E munka legelőszőr 1536-ban jelent

* A debreczeni nagyobb tanulóknak (akkori néven 1—6 éves de a k o k o k) ez időben sarga színűsörös zöld tógát, kapocs dolimányt és zöld „csakóval” ellátott magas, nyetes magyar s üvege t viseltek egyenruhaképen. Négy év múlva azonban, II. József iteni látogatása után (1774) ezen egyenruha eltöröltetett. El is bucsuztak tőle a deákok szép érzékeny verszekben.

holnap délután tanácssterembe s árn apró telésnek fölé lát fogja fejtmáról beszél, kül mindenkir

* **Színhápadok,** de még szíre a „Köl tarsulatunk de jettekkel lepte enekes szives fogva is) itt

Valaha Károla Kozáby Ugy me Ma ca Elnap Mig e

A másik A fősp Indien Tot pap Tor jut Berecz Szamár Bolond

Volt pen csak akkor szö coupletjében Ezen operette adják elő. Míg kecseslebbes sarkába, csak a lit inkább a mint a delcez. Tegnep „A kö elött; Ditróin Vilma asszony könyvtárnek és demelek dícsé nem színezett díg — élének sohasem ront.

* **Eljegyzé** Pauli Richard tagjának bájos t aller Lajos szágnyülési kép és boldogságot

* **Iparüggy** iparhatóság az külbönböző ipar adott ki. Oly s bármely honp nines.

* **Az utcá** ber egy vásári hol egy törpe hol egy tetszet mondhatnán, h volna, láttam e — A t e m e Mifele koporsót magam sem tud ne-e jobb, vagy mindkettő igen sabb ugyan, de — „Hallja e este haza, mid kiáltja: „Hallja Ugyan barátom, kiabálja maga háznak ura” — szonyának is m beszél az ember

* **Ditróin** legkivalóbb mű kedden. Ditróin is elősmerte, h gyar szinpadok

meg Baselben. meg csak előszár van, rá hogy u lönböző helyen cziára maga kívül még tud olasz, cseh, hollandása. Ez utób gezte s kiadta n a b u l u m p „Nemzet” írja títőjának, mert e lőtük, 1536-ba pedig 1500-n, v tással 1520-n i nel később b h e t ő i n c u a t

Kalvin mű alsó polczáról ve vet ily alacsony kérdé a császár. lel taláolag Szil valami szegletk mánynak, melyet A császárt igen zamos ideig besz ról, a heideler ró, Prágai Jer könyvtárban lát meglegedését a dezése felett. Az sem a könyvtárba de azért van ma kért a császár em kért és megnéze olvashatók az alk feljegyzései.

A császár czenben, május felé. De ittléte

Asodik bálunk. A függetlenségi kör-... 23-án este a „Korona”-ban tartandó... tanácsmunka... megkezdett.

iparoskör mult hó 31-én tartott... a kivétel. — végre hogy Vadon... a kör titkára, valamint az... 25—25... az iparoskör alapító... tudomásul vették... a vasárnap délután 5 órakor... a vasárnap délután 5 órakor... a vasárnap délután 5 órakor...

laktanya építésének módozat... a tanács tegnapi ülésében... a vasárnap délután 5 órakor... a vasárnap délután 5 órakor... a vasárnap délután 5 órakor...

egyház gazdasági tanácsának... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

bal tartatott a „Bika” szálloda... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

ület nem létezett; a régi ál... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

2000-nyi, kisebb-nagyobb... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

2000-nyi, kisebb-nagyobb... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

holnap délután 5 órakor, a városháza nagy... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

A másik így hangzik: A főispánok... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

Volt persze tapsvihár és éljen, mely... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Eljegyzés. Pauli Mariska kisasszony... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Utazásról. A vasárnapon két ur... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Rákóczykönyve Somlónál. Somló... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Vigalmak. A debreczeni állam-tisztviselők... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Rákóczykönyve Somlónál. Somló... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Vigalmak. A debreczeni állam-tisztviselők... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Vigalmak. A debreczeni állam-tisztviselők... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

lője. Keddi jutalomjátékul a „Hamupipóke”-t... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Gyászjelentés. Bánattól megtört szívvel... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Kicsönös segélyegylet első befizetési napja... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Gazdák figyelmébe. Kozma Ferenc minisztertanácsos... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Műsor. Vasárnap, adatik: A czigány népsz... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Rákóczykönyve Somlónál. Somló... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Vigalmak. A debreczeni állam-tisztviselők... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Rákóczykönyve Somlónál. Somló... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Vigalmak. A debreczeni állam-tisztviselők... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Vigalmak. A debreczeni állam-tisztviselők... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Bál után. A „Bika” szálloda nagy teremben... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* A Csonkai féle operette. Mint említettük... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* A „Zsidó honvéd” cz. darab kerülne... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Mauthner Ödön magkeskedésének főárgyűzke... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Mauthner Ödön magkeskedésének főárgyűzke... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Mauthner Ödön magkeskedésének főárgyűzke... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Mauthner Ödön magkeskedésének főárgyűzke... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Mauthner Ödön magkeskedésének főárgyűzke... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Mauthner Ödön magkeskedésének főárgyűzke... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Mauthner Ödön magkeskedésének főárgyűzke... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

Mockovcsák főesperest bántalmazta volna... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

* Muzsák. Megjelentek a lapunkhoz beküldötték... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes... a Vasvári Lajos helyettes...

SAKK-TALÁNY.

(Megfejtendő lóugrás szerint.)

— Közi: J. M. —

Table with 10 columns and 10 rows containing chess-related text and numbers.

Megfejtjük neveit közöljük s köztük érdekes könyvet sorsolunk ki. Szerkesztői posta. B. M. urnak, Budapest. — Itt nem lehet. Barna. — Közöljük. Felszabás. Ma vettem egyfőlt tárczát, másfelel a verset. Válassz meg! Köszönet. Sikut. A viszonyok nem engedik — nemsokára jobbra fordul ez is. Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

NEMES FAJU

kézzel szedett

PIROS- és ZÖLD-ALMA

I-ső osztályú 100 darab 3 forint
II-od " 100 " 2 " "
III-ad " 100 " 1 " 50 kr.

Naponta friss VIRSTLI

WEIL EDE budapesti szalámi gyárából párja csak 5 kr.

LAMPRECHT-féle közönséges és Luxus-sütemény, délelőtt és délután 6 darab 10 kron kapható.

1883-ik évi valódi Gálócsi

MUSKOTALY DOHÁNY-MAG.

Vörös kereszt sorsjegyek.

Főnyeremény 50,000 forint, húzása márczius 1-én. — A napi folyó áron.

Cotillon-jegyek nagy választékban, álarczok és hozzávaló női és férfikalapok.

Végül van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy üzlemben mindenféle sorsjegyek húzása kezdetétől — 1883. év végéig — sorsjegyenkint 5 krajczár csekély díjért — megtekinthető, miáltal rövid idő alatt már több sorsjegy tulajdonos jutott tekintélyes régi nyereményekhez. Vidéki sorsjegytulajdonosokat sorsjegyenkint 5 kros bélyeg és postadíj beküldése után postán tudatom a húzások eredményéről.

MENDELOVITS LAJOS,
főpiacz, városházzal szemben.

GYÓGYJELENTESEK

Magyarországból

az egyedüli valódi HOFF JANOS-féle malátakivonati egészségi sör, a maláta-egészségi chokoládé és mell-maláta-cukorkák felől, köhögés-, mellbetegség-, testi gyengeség-, vérszegénység-, gyomorbajnál és minden betegségből való fellabdásnál.

STATISZTIKA

A betegségek, melyekben a malátagyártmányok, Hoff János rendszere használtatnak, a következők: köhögés, légző szervek csuza, tüdővészkr, altest bajok, hümoroid, elerőtlenedés, hagymáz, vérszegénység, emésztési nehézségek. — Használt gyártmányok: maláta-kivonati-egészségi-sör, maláta-ohokoládé, concenztrált maláta-kivonat, mell-maláta-cukorkák. Valamennyi Hoff János rendszere szerint.

Alapítási év: 1847. — 59 kitüntetés. — Több mint egy millió köszönőirat. — A Hoff János-féle maláta-gyógytápszer eladása minden művelt államban. 27.000 elárúsító helyen ezközöltetik, ebből esik Nyugat-Európára 12.000. Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 ujság. Fennáll Berlinben 1859. óta. Bécsben és Budapesten 1861. óta.

A valódi maláta-gyógytáp-készítmények egyedüli feltalálója és készítőjének, Európa legtöbb fejedelmi csász. kir. udvari szállítója

Hoff János

cs. kir. udvari szállító urnak, kir. kereskedelmi tanácsosnak, — az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának. magas rendek lovagjának: Bécsben. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Rátorkodom az ön jeles malátakivonatából, mely reám néve annyira gyógyhatású, ismét egy csekély mennyiséget rendelni és pedig 13 palack malátasört és egy kiló 1-ső rendű csokoládét.
Villán y, 1884. január 11-én.

Schusztar Jozefina.

Kérek 6 palack malátasört és 3 font 1-ső rendű csokoládét részemre küldeni. Nagymérvű buskomorságban szenvedek. A csokoládéból mintegy 40 fontot fogyasztottam már el, mert engem igen jól táplál. Míg én 1881-ben személyesen látogattam meg az ön bécsi raktárát, már akkor is megdicsértem az ön készítményét. És most 1884. január 5-én, gyógykezelő hírneves orvosom Dr. Leidesdorf tanár, udvari tanácsos az ön malátasörtét ajánlotta. S a s d. (Magyarország) 1884. január 11-én.

Dr. Kugler Lipót,
kerületi orvos és Baranyamegye tiszt. főorvosa.

Tekintetes ur!
Szíveskedjék az ön jeles Hoff János-féle malátakivonati söréből részemre küldeni.
Felső-Stanestie, 1884. január 1-én. Bukov

Joan Ritter v. Bejan.

Kérem, szíveskedjék az ön Hoff János-féle mell-maláta-cukorkáiból minél előbb küldeni. E cukorkákat igen jóknak találtam és ezért óhajtok közvetlen öntől hoztatni.
Lübecke, 1884. január 2-án.

Kray Miksa.

Árak: Maláta-kivonati egészségi sör, 10 palack 7 ft 28 kr., 28 palack 14 ft 60 kr., 58 palack 30 ft., fél kiló maláta-csokoládé I. 2 ft 40 kr., egynegyed 1 ft 30 kr., egy nyolcad kiló 70 kr., II. fél kiló 1 ft 60 kr., negyed kiló 90 kr., egy nyolcad kiló 50 kr., III. fél kiló 1 ft., egy negyed kiló 60 kr., egy nyolcad kiló 45 ft. Maláta-cukorkák egy zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat egy literre 1 ft 12 kr., kisebb 70 kr. Gyermeklékeknek árkedvezmény. A csomagolás a legelőbbban számítatik. Az első valódi nyalkaoldó Hoff János-féle mell-maláta-cukorkák kek papírban vannak. Vételnél csak ilyenek kérendők. 11 palackon felül Budapestre békimentve házhoz szállítatik.

Raktárak Debreczenben. Csanak József, Rickl J. Z. Geréby Fülöp, továbbá Nyíregyháza. Korányi Imre gyógyszer. Nagy-Váradi Jankó Antal. Nagy-Károly: Újházy István. Kaufmann Jakab. N-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weisz Sámuel. Hajdu-Böszörmény: Lengyel László. valamint minden rendszeres gyógytárban.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

A debreczeni

IPAREGYESÜLETI TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET

t. cz. részvényesei a f. évi február 24-napján d. e. 10 órakor a városháza nagytermében megtartandó

X. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavazatjog gyakorlatára csak oly részvényesek jogosítvák, kik a közgyűlés előtt legalább harmincz nappal a részvény könyvbe be vannak vezetve.

Tárgyak.

1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzlet évről jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg betérjesztése s a felmentvény megadása.
4. A nyeremény mikénti felosztása.

Az igazgatóság.

Gazdasági

gepek

a téli évadra.

A KROMPACH-HERNÁDI

VASGYÁR,

KUKORICZA-MORZSOLÓIT,

u. m. egészen vasból készített ortós morzsolót 40 forintjával. Turrier-féle morzsolót szelelővel, fa-állványon 40 forintjával. erős tölgyfa-állványon, teljesen felszerelve, 58 forintjával.

Csöves tengeri-darálóit, (kis óriás) erős tölgyfa-állványon, teljesen felszerelve, 58 forintjával.

Francia répa-metsző-gépeit, u. m. kisebb korongos répa-metsző 17 forintjával, nagyobb kupdád úbbal ellátott répa-metsző 28 frtjával.

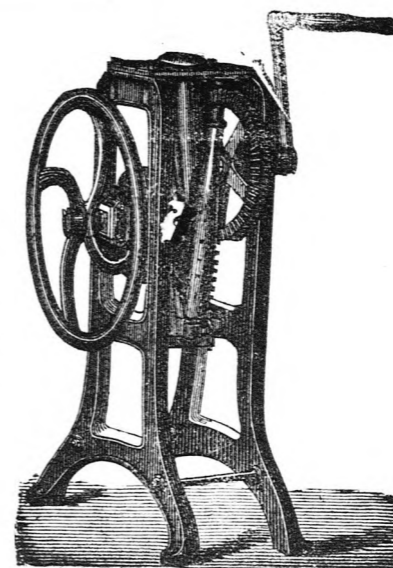
Szecska-gepeit, stb. a legjutányosabb áron.

Minden egyes gép annak elküldése előtt a gyárban megpróbáltatik. A gyár kezkesedik gépek hasznavehetősége és szilárd kiviteleért.

Megrendelések vagy a gyárhoz Krompachra vagy a gazdasági gépraktárhoz Debreczenben intézendők. A debreczeni génraktáron nagy Péterfián 853. szám alatt. nevezett gépek készletben vannak, ott megpróbál hatók, illetőleg megvehetők.

Vasöntődeje, zománczóó hutája és gépgyárának egyébnemü készítményeiről, árjegyzéket kívánatra bérmentesen küld

a Krompach-hernádi vasgyár igazgatósága.

KROMPACHON.

(SZEPESE MEGYE.)

Ajánlja

kipróbált

jó minőségű

Herlandi

KÖTŐ és SPULNI

Kötő czérna gyári-jegy.

CZÉRNA.

Spulni czérna gyári-jegy.

A bécsi és párisi világkiállításnál a legnagyobb díjakkal kitüntetve. Átalánoson kedvelt kitűnő minőségénél fogva és kapható az osztrák-magyar birodalom minden kis és nagy kereskedésében.

6744/1883.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy a debreczeni takarékpénztár végrehajtónak Frohner Bernát debr. lakos ugys mint kiskoru gyermekei gyámja végrehajtást szenvedett elleni 8000 ft. tőkekövetelés és törvényes járuléka iránti végrehajtási ügyében, a debreczeni kir. tszék. területén lévő Debreczeni 2864 sz. tjkbe 2080 sorsz. házastelekre, 3600 ft. ugyan ezen tkvben A I. 7898 h. r. sz. onódi szántóföldre 923 ft. a debreczeni 2529 sz. tkvben irt 2081 sorsz. házastelekre 24376 ft. ugyan ezen tkvben A I. 7894 h. r. sz. a. irt onódi szántóföldre 1867 ft 50 kr. a debreczeni 2808 sz. tkbe A I. 5380 és 5379 h. r. sz. a. beirt 2 drbtéglás kerti szőlőre 398ft. végre ugyan-csak a debreczeni 2808 sz. tkbe A I. 8287/6 h. r. sz. alatt bejegyzett major-sági földre 1179 ftban ezennel megállá-

pitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884-ik év márczius hó 10-ik napjának d. e. 3 órájkor a kir. tszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át minden egyes ingatlanra. külön-külön készpénzben vagy az 18. 1. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított, és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadék-kepes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-ának értelmében a bánatpénzek a bíróságánál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű, elismervényt átszolgáltatni. Kelt Debreczenben, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnak 1888. decz. 31-én tartott üléséből.

Szűgyényi I. elnök.

Szabó L. aljegyző.

1884. X.

Előzetes a helyben és postán
Egy évre . . .
Fél évre . . .
Negyed évre . . .

Egyes azan

A lap szellemi részét
den közleményétől
haszonszerűt, a szer-
bérmentve klló

Előzetes a
TRIGODI K. LA
OSÁTHY KÁRO
kereskedésében és a
mliban KUTASI IM
nyomdájában a p
otán.

Vil

(K) Az

megrendített
menyezőinek
villogott ama
me és mivel
hát ez a fegy
fordult, a kik
más önző czél
nálui.

Először

vezérszerepet,
akarta a korsz
telmeit megér
kivette kezéb
odatette a tö
mondásos mars
méréskenél fog
tötte egy ösré
azon újból e
lyet. De ezt u
mert 20 évi u
ő is a nép ne
alattomos me
feket nem ism
ságában, tehát
is, mint olyan
fel s nem ösm
idők tanúságait
katasztrófa
az le a pápa
mával, mert a
pápai pástorb
hatalomnak és
ma Európa sz

A két sz

ván megérteni,
idő, a hangoz
akart engedni
intézkedett tel
fenekestől felf
az áradó szab
ez a rész is az
rágzik.

De mit

ennek uralkod
osztrák korona
rona alá zsuf
kodó sietett
ablakaiból s
dőjét.

Ugyane

szágnak is v
a l k o t m á n y
boldogság láts
manak minden
mindez nem v
dult ama bizor
rejtött Magyar
beavatkozás, a
csodált magya
harcznak kime
ezt nyomban
volt, hanem vé
mely vétes el
hejl! busás a
ismét létrejött
Azonban Bécs
meg ma is elk
hogy Magyar
meghíusítsák
elnökünkben
mely . . . va
mondjuk már
en kívánata
eghajlás töl
csosától, val